

Rīgā

01.06.2021. Nr. LPA 1.8.-17

**Saeimas Valsts pārvaldes un
pašvaldības komisijai**

Iebildumi pret likumprojektu

*“Grozījumi likumā “Par interešu konflikta
novēršanu valsts amatpersonu darbībā”” (Nr: 703/Lp13)*

Biedrība “Latvijas Pilsoniskā alianse”, biedrība “Sabiedrība par atklātību – Delna” un biedrība “Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS” aicina Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas deputātus **neatbalstīt** likumprojektu “Grozījumi likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”” (Nr: 703/Lp13) esošajā redakcijā, kura būtiski sašaurina valsts amatpersonas deklarācijas publiskojamo daļu noteiktām amatpersonu grupām – augstskolu padomju un valsts kapitālsabiedrību padomju locekļiem.

Uzskatām, ka nav pamatoti no sabiedrības slēpt informāciju par valsts amatpersonu deklarācijās iekļauto informāciju. Šāda slepenība neļaus pilsoniskajai sabiedrībai (žurnālistiem, aktīvistiem, NVO) veikt sabiedrisko interešu uzraudzību, lai izgaismotu interešu konfliktus valsts amatpersonu darbībā. Darbs augstskolu padomēs un valsts kapitālsabiedrību padomēs ir laikietilpīgs, tiek atbilstoši atlīdzināts un ietver amatpersonai raksturīgu funkciju pildīšanu. Tādēļ ir pamatoti prasīt par šāda darba veikšanu sniegt pilnu amatpersonas deklarāciju, kā arī to pilnā apmērā publiskot.

Turklāt ar grozījumiem tiek izjaukta vienotā pieeja attiecībā uz augstākā līmeņa valsts amatpersonu publiskojamajām deklarācijām un ar Likumprojektu virzītā izņēmumu grupa, tiek nostādīta privilēģētā stāvoklī attiecībā pret citām valsts amatpersonām. Ņemot vērā, ka joprojām nav pilnīgi atrunāta kārtība, kādā šīs amatpersonas tiks izraudzītas un ieceltas amatā, ir pārsteidzīgi pašreiz virzīt šos grozījumus tālāk bez papildus diskusijām un skaidrojumiem sabiedrībai par to pamatojamību un nepieciešamību. **Pieturoties pie godīguma un atklātības principiem, ir jānodrošina sabiedrībai iespēja uzraudzīt augsta līmeņa amatpersonas un to intereses. Mēs aicinām neizdarīt izņēmumus noteiktām augstākā līmeņa vadītāju, uz kurām attiecināms valsts amatpersonas statuss, grupām un šos grozījumus nevirzīt tālāk.**

Vienlaikus, aicinām Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisiju atrast risinājumu gadījumiem, kad valsts amatpersonai raksturīgas pilnvaras tiek pildītas epizodiski (ne vairāk kā 2 nedēļas gada laikā), vai tām ir vairāk konsultatīvs raksturs, un/vai par to pildīšanu netiek saņemts atalgojums. Šādos gadījumos pienākums apkopot informāciju, lai iesniegtu amatpersonas deklarācijas ir nesamērīgs. Ikgadējās valsts amatpersonu deklarācijas vietā ierosinām paredzēt īpašu instrumentu – personas apliecinājumu par interešu konflikta neesamību (vai – potenciālu interešu konfliktu deklarēšanu iestādes vadītājam, kura pilnvarās būtu izšķirt, vai un cik lielā mērā, ņemot vērā potenciālu interešu konfliktu, ļaut šai personai

pildīt pienākumus)¹. Tāpat attiecīgā persona būtu jāinformē par to, kādi amatu saviešanas, papildus ienākumu gūšanas un citi no interešu konflikta izrietoši pienākumi uz viņu attiecas, uzņemoties veikt konkrētos pienākumus, un kādas varētu būt tiesiskās sekas par ierobežojumu neievērošanu.

Šāds risinājums ļautu NVO pārstāvjiem biežāk atsaukties valsts un pašvaldību aicinājumiem iesaistīties dažādās vērtēšanas, uzraudzības un citās padomēs, kur iesaiste ir epizodiska, visbiežāk – neapmaksāta un, kur pienākums iesniegt pilnu amatpersonas deklarāciju nozīmē nesamērīgi lielu papildus darbu. Tāpat iestādes skaidrojums par to, kādi ir no interešu konfliktu novēršanas likuma izrietošie personas pienākumi un atbildība, ļautu izvairīties no situācijām, kad persona, kura amatpersonai raksturīgas funkcijas veic tikai epizodiski, ierobežojumus pārkāpj precīzu likuma noteikumu nezināšanas dēļ.

Latvijas Pilsoniskā alianse direktore	(paraksts*)	Kristīne Zonberga
Sabiedriskās politikas centra PROVIDUS direktore	(paraksts*)	Iveta Kažoka
“Sabiedrība par atklātību – Delna” direktore	(paraksts*)	Inese Tauriņa

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

K. Zonberga
Kristine@nvo.lv
A. Zaļūksnis
Artis@nvo.lv
24245580

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas
fonds

*Atzinums ir sagatavots ar Sabiedrības integrācijas fonda
finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par
atzinuma saturu atbild Latvijas Pilsoniskā alianse.*

¹ Pēc analogijas ar Publisko iepirkumu likuma 25.panta trešo daļu: “Iepirkuma procedūras dokumentu sagatavotājs (pasūtītāja amatpersona vai darbinieks), iepirkuma komisijas locekļi un eksperti paraksta apliecinājumu, ka nav tādu apstākļu, kuru dēļ varētu uzskatīt, ka viņi ir ieinteresēti konkrēta kandidāta vai pretendenta izvēlē vai darbībā vai ka viņi ir saistīti ar tiem šā panta pirmās daļas izpratnē.”